

«ДЗЯДЗЯ, БУДЗЬ МАІМ ТАТАМ!»

Гэты будынак прымацаваў адрасу ля аршанскай гасцініцы, дзе зараз размяшчаюцца офіс (нада та модна та стала рэчышча) банка. Жалюзі, прыгожая блішчавая шыльда, хлопцы ў барвовых пілкахавых шыкоўных іншмарках — усё асесуры «са-лодкага жыцця». А крыху далей, у глыбіні невялікага залушчанага саду, гуліцы, узайшоў за рукі, маленькіх дзеці. Не чу-на нават як яны гавораць, — цішыня і спа-кой пачуецца тут, нібы ў чарноўным аэзі-се. Але нейкая напружаная і ненаатураль-ная цішыня...

Калі адвечыць брамку, каб увесці і пазна-міцца з тэмамі жыцця амаль дзяка са-ду, адрасу і вочы ледзь не раздзіраюць мяне на часткі — да таго пранізваюць поглядамі і як бы запрашаюць. Ведаюць, такое адчуванне, што ты ім павінен нешта зрабіць, нешта ад-даць ці падарваць. Тут не яны псеўдажале-сласныя вольныя хвабры, а шыры адда-ны, поўны адзіночаты нямі крыху астаўленай, па-кінутай істоты.

Група маленькіх дзяцей (хача ўвогуле, яны здаюцца мне хутчэй сталымі людзьмі малень-кага росту — да таго ж сур'ёзна і маўляўна) аступіла мяне ледзь толькі мінаю брамку. Нібыта трапіў зусім у іншае вымярэнне: пасля шумнай, гаманлівай вуліцы, якая заўсёды не-куды спяшаецца, уражае тутэйшая сціскасць і цішыня. Яшчэ са скрыпчуным стогнам бра-мкі каб нейкім чароўным ключыкам адрасу за-мыкаецца той свет, адкуль ты толькі што прый-шоў. Сад аступіла цёбе даўно не стрыванымі аб'яўнямі і сур'ёзнымі вачыма малых дзетак. Яны ўглядаюцца ў тваю душу, а ў вачы — адзі-нае пытанне: мо гэта за мною тата прыйшоў?

Дом дзіцяч — менавіта так называецца ўста-нова, куды я трапіў, адзіны не толькі для Ор-шы, але і для ўсёй Беларускай вобласці. Ёсць нешта падобнае і ў саімі Влбасці, але там знаходзіцца дзеці з паталогіяй цэнтральнай нервовай сістэмы. Так што калі застануцца дзе-небудзь на Віцебскай не маюць быць без-коўскай аплі, то і спачатку трымаюць да ме-сяца ў дзіцячым аддзяленні балычым, а потым ужо вазуць у Аршанскі дом дзіцяч. Зараз тут знаходзіцца восемдзесяць адзінак выхаван-ня. У студэнты было пяцьдзесят сем, дваіх усын-валі, чатырох забралі маці, і выхадзілі, што за паўгода ў гэтую ўстанову паступіла практычна 30 дзяцей. «Паступіла б і больш», — расказва-е галоўны ўрач Людміла Піліпаўна Мельнікава, — але ў нас доўгі час працягваецца каранцін са ветраной воспе, таму мы часова навічкі не прымаем.

Дом дзіцяч зноў сабраў лютэра, адбі-так грамадства, лютэра прадэвае, і можа таму яны не заўсёды радуе кожа. Памятаеце як казаў некалі Дзміс Фавінзін: «Неча на зер-кало пеняць, коли рожа крива», і, калі мерка-ваць па Аршанскім доме дзіцяч, на самай спра-

ве нас з вамі, грамадзяне, нешта перакрыва-ла. Бо як можна выхоўваць немаўляў у буды-нкі пабудовы 1956 года, апошні рамонт у якім быў амаль дзесяць гадоў таму? Абласная сан-эпідэмістанцыя не раз закрывала яго, як не да-ведзены сучасным санітарна-тэхнічным па-рабаванням. Роботнікі зварталіся ў гарвыкан-ком з патрабаваннем аб выдзяленні новага буды-нка. Але пакуль нічога прыдатнага не прапано-валі. Гародзкі ўладзі стаяўца да Дома дзі-цяч як да п'якучай баліаі, якія пераўражэ агуль-ны мільёны дэрабату. Таму, верагодна, і пра-панавалі для пераезду дзіцяч будынак кры-шанку старога 1937 года. А зусім надыўна зрабілі шырокі жэст і вырашылі перасяліць сі-рот у Барань, што пад Оршай. Можа, каб з вачэй і з сэрца прач?

Але і там будынік быў не ў лепшым стане — 1955-га і 1963 года. «Дах чыны, каналіза-цыя дрэнная, трубы ў аварыйным стане, столі чорныя», — дэталіла сваімі ўражаннямі галоў-урач Дома дзіцяч.

Наўжо дзяржава не мела пакапаціцца аб сваім будучым ужо сёння? Бо першая думка, якая прыходзіць у галаву пры наведванні гэ-тай установы гучыць прыкладна так: наўжо тут могуць жыць дзеці? А яны ўсё ж жывуць і рас-тучу, радуецца кожнаму новаму чалавеку, які ўрываецца на нейкі час у іх замкнёны калек-тыў. Чакаюць родных. Хоць трапіць дадому, у сям'ю. «У мінулым годзе, калі ўсынвалі сем чалавек», — расказвае галоўурач, — выхаванцы са старошай групы (ім каля трох гадоў) па-доходзілі да мяне і прама патрабавалі «Пілі-паўна, знайдзі мяне маму».

Так, для многіх гэтыя пошукі родных час-цей за ўсё заканчваюцца эстрапальна (пяр-аносам) сваіх пачуццяў на выхаванцаў. Тыя ў сваю чаргу заўсёды маюць у кожнай групе драк-трак «сыноў» і «дочкі», наведваючы іх, клопаціцца. Тут рэдка можна пачуць у эн-сінах з выхаванцамі і выхавальніцамі афіцый-ныя імя і імя па бацьку, часцей — «мама».

Калектыў фарміруецца на працягу трох га-доў. Менавіта на такі тэрмін затрымаваюцца дзеці ў гэтых сценах. Потым — у дзіцячых да-мы ці ў школы-інтэрнаты. Увесь час чакаюць, што прыйдзе мама ці тата і забярэ дамоў. Сі-роцкі хлеб для многіх пачынаецца вельмі тры-валяна — з заявы маці: «Прашу часова ўва-каваць маё дзіця ў Дом дзіцяч ў сувязі з...» («Тут можа быць памынка: а) цяжкае матэры-яльнае становішча; б) цяжкае сямейнае ста-новішча; в) адсутнасць жылля; г) хвароба; д) адсутнасць... мацярынскіх пачуццяў»). Тэрмін вызначаецца спачатку да шасці месяцаў. Пас-ля чаго бацькі павінны неяк вызначыцца — ці то зусім адмаўляюцца ад дзіцяч, ці то забір-аць яго да сябе. Часцей за ўсё маці зусім не з'я-ўляюцца ў Доме дзіцяч, каб аб'явіць сваю во-лю нахонт далейшага лёсу нараджанага ім іо-тоты. Можа, іх сумленне мучыць? Вядзе, не,

бо, як расказвае галоўурач, нават калі бацькі і аб'яўляюцца, то часцей за ўсё гавораць нешта аб тым, што, маўляў, не ведалі тэлефона, ці што не было грошай, каб прыехаць. Кара-еці кахучы, знаходзяць нейкі адгавор і дзя-цей не забіраюць. Раней забірлі многіх, амаль усіх. Зараз вельмі рэдка здарэцца і тако-е, каб нехта захацеў усынваліць ці ўдзячыць вы-хаванца Дома дзіцяч.

А выхаванцы тут вельмі сімпатычныя — з коскамі і адпаведнымі вушамі, з блакітнымі вочкамі і з чубамі на галаве. Розныя. Трапа-еці соды і вельмі зацікаўлены. Аднаго, на-прыклад, прывезлі ледзь жывога — маці кар-міла шасцімесячнае дзіця доўгі час толькі па-рой бульбай! А надыўна прывезлі адрасу па-чырх «малыя» (так іх называе галоўурач) ва-гой ад 1,5 да 1,8 кілаграмаў на 20 сантыме-траў росту. І нічога, гадуецца. Вырасцець вельмі прыгожымі дзеткі, і вельмі паслушчнымі. Іх не трэба нешта прымушваць рабіць — вельмі са-мостойныя. Ужо ў паўтара года ідуць, і апра-наюцца, абуваюцца — усё сама. Чым значна адрозніваюцца ад сваіх аднагодкаў, якія вы-хоўваюцца ў сям'і.

Яны пакуль яшчэ не ўсведамляюць сваёй сіроцкай долі, калі ўсё дзяцінства і частка жыцця пройдучу ў нейкіх паўных замкнёных калектывах такіх жа, пакінутых, амаль ігнор-у. Гэта рана на ўсё жыццё. Заўсёды такія дзеці будуць рады і шчырасці, і адданасці, і чэсна-сці. Так іх выхоўвалі. Дарэчы, зараз вельмі ня-шмат жадаючых працаваць менавіта ў сіроцкіх дамах, бо лічыць самі: у Доме дзіцяч ня-атрымлівае 427 тысяч, медыястра і выхаваль-нік — 570 тысяч, галоўны ўрач — 918 тысяч. Усё мешае застацца адным дзіцячым людзям, зольных збярэчы іх душы, выхавача з чыс-тым і прыгожым ідэалам. Каб сталі сапраўд-нымі людзьмі, а не істотамі з чалавечым аб-ліччам.

У Аршанскім доме дзіцяч — прагулка. Дзе-ці выйшлі ў сад і карпоўшча хто дзе. На жалі, цацак вельмі няшмат, і па гэтай прычыне ко-жны знаходзіць сабе занятка без іх. У гульня-вой вельмі сыра, цёпла дах, брудныя пісяны на сценах, таму на вуліцы значна лепш і здар-авай. Добра, што няма пакуль праблем з хар-чаваннем, хоць і прыходзіцца адмаўляцца ад прысмакаў і садавіны з агароднінай. Надыўна з гарвыканкома прыліцала, падмога — 20 міль-янаў «заіццо». На гэтыя грошы набылі калгот-кі і паўзункі. Пялёнак жа амаль зусім няма. «Жывём кожны дзень як апошні», — горка ўдзі-халі работнікі Дома дзіцяч.— з кожным на-ступным — усё горш і горш.

Як растлумачыць дзеці, што дзяржава ў нас бедная і што людзі сталі больш жорсткі-мі і што мне было адказаць маленькай дзіцяч-цы, якая падбегла да мяне і, ззірнуўшы ў во-чы, прашапталі: «Дзядзя, будзь мамі татам!» Мікалай ЛІТВИНАУ.

ЦІ РАЗАГНАЛІ ХМАРЫ НА «БЕЛВАРЫ»?..

Учора «Звязда» расказала чытачам пра мітынг на Беларускай вытворчым аб'яднанні радыётэхнікі — «Бел-Вар». Асноўнае патрабаванне рабочых датычылася вы-платы заробатнай платы за красавік-май. Як мы ўжо паведамлялі, дэведзены да адчуа рабочыя 26 чэрве-ня зусім не выйшлі на свае працоўныя месцы, не па-чалі работу.

Генеральны дырэктар прадпрыемства (пасля візіту ў Кабінет Міністраў) паведаміў забастоўшчыкам, што заробак за красавік, магчыма, атрымаюць 27 чэрвеня, гэта значыць учора. Кіраўніцтва ж Прамбудбанка, па словах старэйшых прафсаюза радыёэлектроннай пра-мысловасці Генадзя Фядыніча, згадалася выдаць крэ-дыт пад урадавыя гарантыі, якіх пакуль няма. Як мы ведаем, учора, раніцай 27 чэрвеня грошы за краса-вік рабочым «БелВара» ўсё ж не выплачвалі. Праўда, забастоўка як быццам спыніна. Людзі ўжо працуюць, магчыма, перакананыя ў тым, што пк абурэння 26 чэр-веня прынеса сваю плён і зарплату за красавік ўсё ж уадасца атрымаць.

Як нам паведамілі ў Федэрацыі прафсаюзаў Рэ-спублікі Беларусь (загядчых сацыяльна-эканамічнага ад-дзела Іван Машвеев Гурскі): «Сітуацыя на БелВары» была і раней зняёмная нам. Прадпрыемства неаднойчы ў зваротна прафсаюза да Прэзідэнта і ўрада называ-лася сярэднім недобропачаўшым на сваіх эканаміч-наму становішчы. Меры ж, вядома, не прымаліся».

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

Дырэктар прадпрыемства ў распрах.

Страйкоўцы ў чаканні вынікаў перамоў з урадам краіны.

Веруй у Госпада Ісуса Хрыста,
і выратуешся ты і ўвесь дом твой.
Біблія.
220015, Мінск-15, п/с 215.

Няма працы, няма грошай, няма будучыні.
Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

РОЗГАЛАС

ВА «БЕЛАРУСЬКАЛІЙ» НА МЯЖЫ СПЫНЕННЯ

Стала звычайнай з'явай тое, што вытворцы працуюць «на склад», прадаюць нарэзаныя срэды, а каб выплаціць ра-ботнікам зарплату, вымушаны прасіць ва ўрада крэдыты. На гэтым фоне Салігорскае вытворчае аб'яднанне «Беларусь-калій» да апошняга часу выглядала зусім няблага. Але нават у стабільна працуючага прадпрыемства бываюць цяжкія ча-сы.

Першым трывожным сігналам можна лічыць спыненне ў канцы мая аднаго рудадарування. Па-зней і астатнія рудадаруванні былі вымушаны спыніць сваю работу.

Учора на ВА «Беларуськалій» працавала толькі адно такое ўпраўленне. Аднак, на думку прадстаўніка рэгіянальнага ад-дзялення Незалежнага прафса-юза гарнікоў Івана Бірука, і на гэтым участку работы хопіць толькі на некалькі дзён. Прафса-юзы кіраўніч лічыць, што пасля таго, як склады будуць цалкам запоўнены, аб'яднанне можа на-доўга спыніцца.

Справа ў тым, што цяпер на складах прадпрыемства скапіла-ся больш як 130 тыс. тон гато-вай прадукцыі. Аб'яднанне пра-це пераважна на далёкіх за-межах. Пакупнікі ж з краін СНД непажадзюльня партнёры. Цяпер з Расіяй і Украінай «Бел-

аруськалій» працуе толькі па пе-радаплате. А родная сельская гаспадарка не вярнула аб'яднан-ню доўгі ў паметры 100 млрд. рублёў.

Пакуль аб'яднанне адчувае сябе ў фінансавым плане даво-лі ўстойліва. Але калі да восні не будучы знойдзены новыя рынкі збыту прадукцыі, дэбра-вае «Беларуськалій» будзе па-стаўлены пад вялікае пытанне.

Сяргей КУРКАЧ.

СЯМ'Я: МАЦІ ДЫ Я?

Як вядома, невысока ўзровень жыцця дрэнны «дарэчы» для фарміравання сям'і ў рэспубліцы.

Магчыма таму колькасць шлюбав у нас з году ў год змяншаецца. Калі за першыя чатыры месяцы 1995 года паказчык шлюбнасці на 1000 насельніцтва быў 6,2 працэнта, то за гэты ж час бягучага года — 5,2 працэнта. У той жа час колькасць разводаў павялічылася з 3,4 працэнта на 1000 насельніцтва да 4,3 працэнта. З-за росту разводаў і распаду шлюбав расце колькасць няпоўных сям'яў, у якіх дзеці вы-хоўваюцца без бацькі. Таксама павялічваецца і колькасць дзяцей, якіх нарадзілі жанчыны без зарэгістраванага шлюбав. У сваю чаргу ўсё больш у сям'і яны выхоўваюць адно дзіця. Наогул, у Беларусі толькі 67,3 працэнта жанчын зможам, 18,3 працэнта аднаго, 12,7 працэнта разведзеных і 1,7 працэнта ўдоў.

Акрамя таго запалочнасць выклікае і той факт, што на кожную ця-жарнасць даводзіцца 2,5 аборта. Да таго ж за апошнія дзесяць гадоў у тры разы павялічылася колькасць родаў без паталогіі.

Дзмітрый КАСТЭНКА.

НЕДЗЯРЖАЎНЫ ТЭХНІКУМ СУЧАСНЫХ ВЕДАЎ ПАКУЕ ЧАМАДАНЫ

Аднак не ў летніце падарожжа збіраецца гэтая навуцальная ўстанова. Падарожжа, праведзеная ў тэхнікум недзяржаўнай ін-спекцыі навуцальных устаноў Міністэрства адукацыі і навуцы, паказала вельмі слабую падрыхтоўку навуцанучы.

50 працэнтаў з іх не выканалі комплексную кантрольную работу, разлічаную на ўзровень сярэдняга навуцана. Улучваючы адсутнасць у тэхнікуме ўласнай навуцальна-матэрыяльнай базы, бібліятэкі, штатныя выкладчыкаў, слабая матэдычнае забеспячэнне заняткаў, нізкі ўзровень падрыхтоўкі спецыялістаў, калегія Міністэрства адукацыі і навуцы паставіла лічбы дзейнасці Мінскага недзяржаўнага тэхніку-ма сучасных ведаў не адпаведнай патрабаваннем Палажэння аб сяр-эдняй спецыяльнай навуцальнай установе. З лічбы страчанае сілу лічбы, выдзеленае таварыству з абмежаванай аднаасноў «Бізнес-каледж сучасных ведаў» на стварэнне недзяржаўнага тэхнікума су-часных ведаў.

Разшнэне калегіі, значную міністр адукацыі і навуцы В. Стражаў, не азначыла, што навуцанучы тэхнікума выкладаю на вуліцы. Тым, што вытрымае лютую сесію, будзе прадастаўлена магчымасць далейша-га працягу навуцання ў іншых сярэдніх спецыяльных установах на плат-най аснове.

Міхась АНІСЕНКА.

МАГІЧНАЯ ЛІЧБА, ЯКАЯ ДАПАМАГАЕ АДШУКАЦЬ СТРАЧАНЫ ПАШПАРТ

Спраўдзіны сіндром «страчаных пашпартав», які ахапіў Ма-ладзечна, здаецца, набывае хронічны формы. Мяркуючы са-лікі: калі летас з просьбай аднавіць гэты дакумент у месцыны ГРАУС зварнуўся 701 чалавек, то толькі за пачаць месяцаў гэтага года — ужо 364.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў Маладзечанскім ГРАУСе, на жалі, прычынай страты пашпартав становіцца не толькі надбры-насьці іх уладальнікаў. Дакументы «губляюцца» і наймусна, надбры-лад, тыя, што пакідаюцца ў якасці залогі. Пачасціліся таксама выпад-кі, калі той ці іншы грамадзянін спрабуе атрымаць новы пашпарт для таго, каб схавачь пэўныя факты сваёй біяграфіі. Прычым, як правіла, такімі фактамі з'яўляюцца шлюбав.

Сяргей ГРЫБ.

ШУКАЮЦЬ ПАЖАРНЫЯ, ШУКАЕ МІЛІЦЫЯ...

За апошні год колькасць прызыўнікоў, якіх знаходзяць у вы-шучу, скарацілася ў Мінскай вобласці мінімум у чатыры разы.

Адна з прычын гэтага, як вядома, у тым, што мільцыя, мясцовыя органы ўлады сталі ўдзяляць больш увагі вышучу юнакоў, якія спра-буюць ухліцца ад вайсковай службы. Вядзе, прымушваючы прызыўні-коў задумвацца і штрафныя санцыі ў выглядзе іх нявулі на прызыўны пункт. У адпаведнасці з Кодэксам аб адміністрацыйнай аднаасноў меладому чалавеку, які не з'яўляўся на прызыўную камісію без уважлі-вай прычыны, пагражае штраф ад двух да трох мінімальна заробот-ных плат.

Аляксандр МАКАРАЎ.

РЭПЛІКА

НАДПІС НА ЎПАКОЎЦЫ І ІМІДЖ ДЗЯРЖАВЫ

За апошнія гады Беларусь, як і іншыя краіны былога СССР, стала ўважымым рынкам для замежных спажываччых тавараў. Сі-ня ўжо наўрад ці прымушась каго-небудзь настальгічна ўдзі-хаць па грузінскаму чаю, адэскай капе, туалетнаму мылу го-мельскай вытворчасці ці зубной пасце маскоўскай фабрыкі «Свабода». Аднавядзены тавар замежнай вытворчасці, як пра-віла, непараўнальна больш высокай якасці пры даступнай цэне (ці, прынамсі, цане, параўнальнай з коштам айчынай прадукцыі).

З'яўленне шырокай гамы за-межнага «шырпажыцця», як і даўна, звязана не толькі з чыс-та эканамічнымі і сацыяльнымі праблемамі, але і з такім ба-лічым для Беларусі пытаннем, як імідж нашай краіны ў свеце.

На Захадзе (а ў апошні час і ў краінах СНД) прад'яўляюцца жорсткія патрабаванні да ўпакоў-кі спажываччых прадукцыі — у прыватнасці, любіць тавар павінен суправаджацца адпаведнай ін-фармацыяй пра спосаб яго ўжы-вання і састаў (калі тавар харчо-вы), пра ўмовы эксплуатацыі і тэхнічнага абслугоўвання (для бытавой тэхнікі) і г. д. Прычым краіны-спажывачы патрабуюць ад-вытворцы, каб адпаведная ін-фармацыя прыводзілася на мо-ве той краіны, дзе тавар прада-ецца. Як правіла, такая норма за-машавана ў заканадаўстве ўсёх еўрапейскіх краін і дзяржаў СНД.

Вытворцы ахвотна ідуць на-сустрэчу. Многія беларускія па-купнікі ўжо заўважылі: заходняя бытавая тэхніка суправаджаецца, як правіла, тоўстай брашурай з тэхнічным апісаннем, выкананым часам на 10—12 еўрапейскіх мо-вах. Тая ж сітуацыя — з вялікім мноствам дробных спажываччых тавараў: кандытарскімі выраба-мі, дзіцячымі падгузніцамі-«пам-персамі», фотатаварамі... Любая ўпакоўка стражыцца надпісамі на вялікай колькасці моў. Прытым, як правіла, у апошні час побач суседнічаюць руская і ўкраінская мова.

Зразумела, наўрад ці каму-небудзь з украінцаў спатрэбіцца б пераклад інструкцыі з рускай мовы для карыстання фоталён-кай «Кодак». Але ўкраінская дзяржава настала на строгім падтрыманні норм свайго Закона аб мовах. І вытворцы ў Германіі, Польшчы, Аўстрыі і іншых краі-нах імгненна адрагавалі на гэ-та.

Гэтыя надпісы для многіх на-шых незалежных дзяржаў выко-наюць не столькі ўтылітарную функцыю, колькі дэяісна прапа-гандуюць краіну і яе мову. Рас-тэржаваныя ў мільёнах экзамп-ляраў, яны нясуць інфармацыю свету хача і пра тое, што такая краіна існуюць, што яны — роў-ныя сярод роўных.

Купіць у бліжэйшым кіёску па-чачак якіх-небудзь турскіх ка-рамелек. На ўпакоўцы вы зной-дзіце інфармацыю на польскай, літоўскай, ўкраінскай, рускай, беларускай і яшчэ многіх мовах. Але не шукайце беларускага надпісу — вашы пошукі будуць дарэзным.

Я іх заўважыў у некаторых бе-ларускіх дыстрыб'ютарах замеж-нага «шырпажыцця», колькі б ім каштавала патрабаванне да за-ходніх вытворцаў, каб прадукцыя суправаджалася інфармацыяй на беларускай мове. У адказ, як правіла, чуў: «Ды ні капеці не каштавала б. Але навошта? Ре-фэрэндум жа быў...».

Сапраўды, на рефэрэндуме пе-рамаглі прыхільнікі «двух-моўя». І нікому з беларусаў не патрэбна перакладчык з рускай мовы.

Але ў дадзеным канкрэтным выпадку праблема перастане ў чыста палітычнай. Адсутнасць надпісу на нашай мове ў той час, калі побач стаяць надпісы на мо-вах усіх без выключэння сусед-ніх дзяржаў — гэта ў пэўнай ступе-ні дэманстрацыя адноснасці да нашага народа і нашай краіны.

Не ведаю, ці закрэпаюцца гэ-тыя акаліччаныя патрыятычныя пачуцці і нацыянальны гонар на-шых дзяржаўных мужоў. На іх месцы я зварнуў бы на гэта ўва-гу і прымуў бы камарсантаў вы-конваць адпаведныя нормы і кім не адмененага Закона аб мо-вах. Такія, здавалася б, дроб-ныя дэталі на справе можа ака-зацца вартай дзесяткаў прапа-гандысцкіх артыкулаў і мэралі-тэравічав па прапагандзе іміджа краіны. Бо спажываюць — мільё-ны.

Валентын ЖАНКО.

ПОГЛЯД

Палітолаг Уладзімір БАБКОЎ:

«ДАСЯГНЕННЕ ЗГОДЫ Ў СЁННЯШНІМ БЕЛАРУСКИМ ГРАМАДСТВЕ — НЕ МІФ, А РЕАЛЬНАСЦЬ»

Агледальнік «Звязды» гутарыць з членам-карэспандэнтам Акадэміі навук РБ, прэзідэнтам Беларускай асацыяцыі палітычных навук прафесарам Уладзімірам БАБКОВЫМ

— Сёння вы выступаеце ў кры-ху нявызначаным амплуа аднаго з ідэалагій грамадскай згоды на Беларусі. Гэта выклікае ў мяне пэўны недавер. Бо ведаю вас як чалавека, які дагэтуль выказаўся прычынаўска і не вельмі ахвотна ішоў на кампрамісы.

— Прышлось кампрамісаваць. — Тады я хачу быць ўдзячнай: калі ўжо так многа злучаў іхоты згоды, патрабаванне згоды, то ці не значыць гэта толькі адно — гра-мадства настолькі канфіліт?

— Наша грамадства сёння не проста канфілітнае, а востраканфілі-тнае. Але я хачу вас, а праз вас — чытацкую супатку. Зусім не абавязкова, каб у нармальна функцы-яныюм грамадстве павялічы ішчы-на дэсулак. Так бывае не часта. Іншая справа, што ў любым нар-мальным, здаровым грамадстве іо-нуе сістэма самарэгулявання.

Жыццёвае практыка выму-швае нас быць канфілітнымі. Іх старажыцца пазбегнуць і ўлады, і простыя грамадзяны.

— Але гістарычны вопыт свед-чыць, што дэстабілізацыя ўлады і дэаінтэграцыя грамадства здыва-юцца не таму, што ўнікаюць кан-філіты, а таму, што ўлада не ўме-е або не жадае ўрэгуляваць паліты-чны супярэчнасці. Вош і ўсё.

— Беларусі прышлось ўсё маца-рукамі. Паспрабуйце мяне пера-канаць.

— Успомніце, якую неверагодну па сваёй складанасці задану вырыш-ла ў 1977 годзе Іосіава. Шмат засталі-ся грамадзянскія вайны, завадзаны дэктатура Франка, краіну ўзрушвалі вострыя палітычны канфіліты. Нях-та не ведаў, чаго чыка наперадзе. Вы-ратаваннем стаў спецыяльны дагавор аб нязмяненні ўзгодзе.

У постсавецкай Польшчы была падобная сітуацыя. Судовыя нешча, Расія, на нашых жа вачах прайшла праз сілавыя метады барацьбы: рас-штрал парламента, роспуск Кансты-туцыйнага суда, дэкрэдацыя і ўхіленне палітычных працэдураў. Падпісанне дагавора аб грамадскай згодзе згладзіла вострыя палітыч-нае жыццё.

— І ў Беларусі ішчыя сі-туацыя. Так што я не ведаю, на-вошч карыстацца гэтыя паралелі.

— Галоўным чынам, ішчы ян-кашч ад яго хоць бы таму, што на ім ляжыць ці не самая боль-шая персанальная аднаасноў за лёс краіны, народа.

— У Прэзідэнта асобная роля ў да-сягненні згоды. А таму сваёй дзей-насцю ён прызваны вызвацца перш за ўсё агульнадзяржаўна, агульна-нацыянальна, агульнаардын інтар-саў. Як і прысягаў на Канстытуцыі.

— У парушэнні якой ішчы звар-зі папракочуць палітычным... Хацеў сказаць «палітычным прашчуні»

Закон Рэспублікі Беларусь АБ ЗВАРОТАХ ГРАМАДЗЯН

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Арткул 5. Асабісты прыём грамадзян
Кіраўнікі органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў не падзей аднаго разу ў месяц абавязаны праводзіць асабісты прыём грамадзян.

Кіраўнікі органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў маюць права абавязваць ішчых службовых асоб гэтага органа, устаноў, арганізацый і прадпрыемства таксама праводзіць асабісты прыём грамадзян. Кіраўнікі і ішчыя службовыя асобы органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў не маюць права адмовіць грамадзяніну ў асабістым прыёме пры звароце яго ва ўстаноўленым парадку непасрэдна да іх з пытаннямі, якія адносяцца да іх кампетэнцыі.

Асабісты прыём грамадзян праводзіцца ва ўстаноўленым і дададзеным да ведама грамадзян дні і гадзіны. Калі вусны зварот грамадзяніна не можа быць вырашаны ў час прыёму, ён выкладаецца ў пісьмовай форме і з ім вядзецца работа як з пісьмовым зваротам.

Арткул 6. Забарона выдаваць звесткі, якія сталі вядомымі ў сувязі з разглядам звароту
Службовыя асобы не маюць права выдаваць звесткі, якія сталі вядомымі ім у сувязі з разглядам звароту, калі гэта ўшчамляе права і законныя інтарэсы грамадзян.

Глава II. Парадак і тэрміны разгляду звароту грамадзян

Арткул 7. Парадак разгляду звароту
Звароты грамадзян падлягаюць рэгістрацыі і абавязковаму разгляду.

Службовыя асобы органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў у межах сваёй кампетэнцыі абавязаны ўсебакова і поўна разглядаць зварот, прыняцц неабходныя меры для яго аб'ектыўнага вырашэння і паведамляць грамадзяніну аб выніках.

Забараняецца перадаваць скаргі грамадзян службовым асобам тых органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў, рашэнні, дзейнасць аб'яўдзяецаў якіх абскарджалася.

Рашэнне па сутнасці звароту або адмовы ад яго разгляду павінны быць пісьмова матываваны.

Арткул 8. Тэрміны разгляду звароту
Зварот павінен быць разгледжаны не пазней аднаго месяца з дня яго пастануплення, а зварот, які не патрабуе дадатковага вывучэння і правяркі, — не пазней 15 дзён, калі ішчы тэрмін не прадугледжаны законам.

Пры неабходнасці правядзення спецыяльнай правяркі, запэўні дадатковых матэрыялаў кіраўнікі органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў, у якія пастанупіў зварот, можа прадоўжыць указаны тэрмін, але не больш чым на два месяцы, адначасова паведамляючы аб гэтым заяўцу.

Рашэнне, прынятае па звароту, можа быць абскарджана ў вышэйшых органах, ва ўстанову, у арганізацыю або суд у парадку, устаноўленым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Арткул 9. Вядзенне справаводства па зваротках

Парадак вядзення справаводства па зваротках грамадзян устаноўляецца Кабінетам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Адказнасць за арганізацыю работы са зваротамі грамадзян наошч кіраўнікі органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў.

Арткул 10. Рашэнні па зваротках

У выкладку прыняцця звароту абгрунтаваным службовая асоба органа, устаноў, арганізацый або прадпрыемства, якая прыняла рашэнне аб задавальненні звароту, абавязана:

— прыняцц неабходныя меры па аднаўленні парушаных правоў і законных інтарэсаў грамадзян; вырашэнне пытання аб адказнасці асоб, па якіх былі дапушчаны парушэнні.

Звароты грамадзян лічацца вырашанымі, калі пастануплены ў іх пытанні разгледжаны, па іх прыняты неабходныя меры і дадзены адказы заяўнікам.

Арткул 11. Паўторныя звароты

Паўторны зварот, які атрымаў адказ ад адной і той жа асобы па аднаму і таму ж пытанню і пастанупіў у адзін і той жа орган, ва ўстанову, у арганізацыю або на прадпрыемства.

Паўторны зварот, у якім не прыводзіцца новая давада або новаадкрытыя акаліччосці, правярцы не падлягае, калі па ім ёсць вычарпальныя матэрыялы правяркі і грамадзяніну дадзены адказ ва ўстаноўленым парадку. Пры гэтым грамадзяніну паведамляецца, што паўторны зварот беспаспартуны, і перапіска з ім спыняецца.

Рашэнне аб спыненні вядзення па звароту прымае кіраўнікі органаў, устаноў, арганізацый або прадпрыемства ці яго намеснікі.

Арткул 12. Права грамадзяніна пры разглядах звароту

Грамадзянін, які звярнуўся са скаргай ў адпаведнасці з дадзеным Законом, мае права азнаміцца з матэрыяламі яе правяркі ў той меры, у якой гэта не шкодзіць правам ішчых грамадзян і не супярэчыць патрабаванням заканадаўства аб ахове дзяржаўнай і іншай тайны, што ахоўваецца законам.

Глава III. Адказнасць за парушэнне заканадаўства аб зваротках грамадзян

Арткул 13. Адказнасць за парушэнне заканадаўства аб зваротках грамадзян

Службовыя асобы органаў, устаноў, арганізацый або прадпрыемстваў, вінаватыя ў неправераным адмове ў разглядах звароту, парушэнні без узабелых прычын тэрмінаў разгляду звароту, прыняцці рашэння, якое супярэчыць закону, выдадзеным звесткам, якія сталі вядомымі ў сувязі з разглядам звароту, калі гэта ўшчамляе права і законныя інтарэсы грамадзян, у прамежках грамадзянін і члену іх сем'і за падлучу да ўстаноўленым парадку звароту, якое адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Арткул 14. Пакрыццц ўрону грамадзянам у сувязі з парушэннем патрабаванняў закона пры разглядах іх звароту

Грамадзянін маюць права патрабаваць кампенсацыі маёмаснага ўрону і матэрыяльнага пакрыццця маральнай шкоды ад органаў, устаноў, арганізацый або прадпрыемстваў, службовыя асобы якіх дапусцілі парушэнне правоў і свабод грамадзян пры разглядах іх звароту.

Спрашчці аб пакрыцці грамадзянінам матэрыяльнага ўрону і маральнай шкоды вырашаюцца ў судовым парадку.

Арткул 15. Пакрыццц раскодаў па правярцы звароту, якія змяшчаюць звесткі аб асабістым жыцці

Раскоды, панесеныя арганіамі, устаноў, арганізацыямі і прадпрыемствам у сувязі з правяркай звароту, якія змяшчаюць звесткі аб асабістым жыцці, могуць быць сплачаны з грамадзян па рашэнню суда.

Глава IV. Заканчэнне палажэнняў

1. Закон Рэспублікі Беларусь «Аб зваротках грамадзян» унесці ў дзейнасць з дня яго апублікавання.

2. Прапанавы Кабінету Міністраў Рэспублікі Беларусь у тэрмінах чэрвеня.

Унесці ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь ва ўстаноўленым парадку прапановы па правядзенні адказнасці за парушэнне заканадаўства аб зваротках грамадзян з Законом Рэспублікі Беларусь «Аб зваротках грамадзян».

Прынесці рашэнні Урада ў адпаведнасці з указаным Законом.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь

А. ЛУКАШЭНКА

6 чэрвеня 1996 г., г. Мінск. № 407-ХІІІ

НЕ СПАЗНІЦЦА Б ЯШЧЭ БОЛЬШ

Уладзімір ГАНЧАРЫК, дэпутат Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі.

— Крайнюю занепакоенасць выклікае сітуацыя ў эканоміцы і сацыяльнай сферы нашай рэспублікі, калі, вядома ж, ацэньваць яе аб'ектыўна. Услед за вяртальнай атрымліваецца заробатнай платы (а гэта, падаецца, ужо паказчык адсутнасці дабрабыту ў эканоміцы і працоўных калектывах) сёння разка абастрылася становішча на рынку працы. Колькасць беспрацоўных перавысіла 175 тысяч чалавек — 3,7 працента ад агульнай часткі насельніцтва. Для параўнання: калі пачынаўся працэс беспрацоў, у 1991 годзе было крыху больш чым два тысячы, гэта значыць, рэсурс чым у 76 разоў. Плюс да гэтага скрытае беспрацоўе складае яшчэ не менш як 600 тысяч чалавек.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе дае акаліччосці:

першае: ужо ў бягучым годзе пастанупленне рабочай сілы на рынак працы рэспублікі чалавеча прыкладна ў 940 тысяч чалавек, у асноўным гэта моладзь;

другае: праблема заняццці, несумняйна, абострыцца ў сувязі з узмацненнем адміністрацыйнага рэгулявання ў эканоміцы, у тым ліку не толькі ўмоў для дзяржаўных прадпрыемстваў (маючых на ўвазе вядомыя ўказы і распараджэнні), а таксама з парашэннем фінансаванага становішча дзяржаўных, у тым ліку буйных, прадпрыемстваў: адназначна падзенне рэнтабелнасці, прыбытку, рост дзяржаўнай і крадзюрскай запалчэннасці, адсюль і ска-

Уладзімір ГАНЧАРЫК, дэпутат Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі.

рачэнне пастануплення ў бюджэт. Інакш кажучы, калі не прымаць перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, да развіцця сферы паслуг, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палітыку, вырабляючы комплексную праграму мераў па захаванні і стварэнні новых рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры заняццці насельніцтва.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што ў Беларусі ўжо ў 1991 годзе было больш чым два тысячы рабочых месцаў, якія ў тым ліку былі ўтварыліся ў выніку перададальных мераў, то сітуацыя з заняцццю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуча надзвычай напружаным.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагледу падыходу да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, малагі і сярэдняга прадпрыемства.

Мэтазгодна тэрмінова скараціваць сацыяльна-эканамічную палі

[illegible][illegible]